

Az ismeretkör: **Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet /BA / 2**

Kredittartománya: **12**

Tantárgyai: **Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet / BA / 2**

(1.) Tantárgy neve: Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet / BA / 2	Kreditértéke: 12
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”, (kredit%) 70-80 % gyakorlat, 20-30 % elmélet Nincs gyakorlat elmélet nélkül és nincs elmélet gyakorlat nélkül, ezért a képzés során az elmélet és a gyakorlat egy tantárgy keretében együtt, integráltan kerül oktatásra, nem pedig külön-külön tantárgyi bontásban.	
A tanóra típusa és óraszám: integrált gyakorlat és elmélet / 270 Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők: A cirkuszművészet rendkívüli és kockázatos sokszor életveszélyes, egymástól is nagyon különböző feladataira történő biztonságos felkészítés paradox feladat, különleges módszereket igényel, melyeket minden esetben a taxatív is felsorolt – jelenleg – 113 különböző szakmai zsáner, a Hallgató egyéni adottságai és a Pedagógus döntéseinek erőterében kell meghatározni. A gyakorlati és elméleti foglalkozások nem válnak külön, mert minden egyes óra integráltan tartalmazza a gyakorlati és elméleti ismereteket, melynek aránya – a szak kiemelten gyakorlatigényes karakterének megfelelően – 70-80% / 30-20%. Ezt a felelősségteljes feladatot az iskola szabályzatai, szakmai testületei, minőségbiztosítási rendszerei és a célszerűen, rendszeresen megújított pedagógiai szakanyagok biztosítják. Tévúton jár, aki más területeken bevált módszereket próbál erre a művészetre alkalmazni. Az általános módszertani alapelveket a Pedagógiai Alapvetés rögzíti. A metodológia központi eleme a Hallgató egyedi cirkuszművészeti szakterülete alapján pedagógia felügyelettel összeállított egyéni program.	
A számonkérés módja: évközi folyamatos értékelés Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok: A Főiskola Pedagógiai Alapvetésében és SZMSZ-ében foglaltakkal összhangban a hallgatói előrehaladás értékelése a folyamatos évközi értékelés keretében formatív módon történik. A folyamatos évközi értékelés során a Hallgató több oldalról, szöveges formában kap visszajelzést az előmeneteléről, mely folyamatnak saját maga is aktív részese. Az értékelés célja, hogy támogassa a Hallgatót a tanulási folyamat során. A szakmai munka, a tanulási folyamat minősítő támogatása komplex, sokszínű formában, periódusonként ismétlődő ciklusokban zajlik. A félév során az egyéni fejlődés formatív értékelésén túl a szemeszterek zárásakor a Tanszéki Kerekasztal szummatív értékelést végez objektív, összehasonlítható, normatív ötfokozatú rendszerben. A szummatív értékelés az alábbi szakmai szempontok figyelembevételével történik: <ul style="list-style-type: none"> • a szakmai fejlődés, tanulási eredmény időarányosan megfelel a KKK-ban előírtaknak. • az előadóművészeti pályához szükséges alkati fejlődés megfelelő irányú és tempójú, • a Hallgató fizikai, pszichés, egészségügyi állapota továbbra is megfelel az alkalmassági	

követelményeknek, nem akadályozza a KKK-ban előírt tanulmányi előmenetel sikeres teljesítését, és nem jelent baleset- és egészségvédelmi kockázatot önmagára és társakra nézve.

• a Hallgató kooperációs képessége, társas kapcsolatainak minősége, a felmerülő konfliktusok kezelésének módja, viszonya pedagógusaihoz és hallgatótársaihoz nem akadályozzák a KKK-ban előírt követelmények teljesítését, a tanulmányi előmenetelt.

A művészeti szakokon záróvizsga kivételével vizsgák nincsenek. .

A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2.

Előtanulmányi feltételek: **Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet BA / 1. sikeres teljesítése**

Tantárgy-leírás:

Integrált élményközpontú cirkuszművészet gyakorlat és elmélet BA / 2
Cirkuszművészet BA szak 2. szemeszter / 1, 2, 3. tanulmányi periódus
C-BA 2 / 1, 2, 3.

Első tanulmányi periódus (C-BA 2 / 1)

- az első szemeszterben kialakított biztonságos módszerek tökéletesítése és kizárólagossá tétele “éles” körülmények között
- talajakrobatika és kontakttánc kisebb óraszámú történő további gyakorlása
- függő akrobatika ágazat alapszintű ismereteinek gyakorlása
- első és második szakterület választások felülvizsgálata és szükséges esetben módosítása
- a hallgatók választott első és második szakterületeihez szükséges zsánerek és rutinok alapjainak lerakása, motoros képességekkel kapcsolatos célok kitűzése, az edzés, tréning módszerek gyakorlása, összhang a speciális anatómiai, egészségmegőrzési ismeretekkel
- a zsánerek rekvizitjeivel kapcsolatos, terminológia, történet, anyagismeret, tárgykultúra, biztonsági ismeretek elméleti és készségi szintű alapjainak egyidejű lerakása

Második tanulmányi periódus (C-BA 2 / 2)

- az alapozó szinten tanult talajakrobatika, kontakttánc, függő akrobatika extenzív továbbfejlesztése gyakorlati és elméleti szinten
- a hallgatók választott első és második szakterületeihez szükséges zsánerek és rutinok extenzív és intenzív fejlesztése

Harmadik tanulmányi periódus (C-BA 2 / 3)

- talajakrobatika, kontakttánc, függő akrobatika extenzív továbbfejlesztése áttekinthető és problémamegoldó módszerekkel, a tanult képességek elmélyítése gyakorlati és elméleti szinten
- a hallgatók választott első és második szakterületeihez szükséges zsánerek és rutinok extenzív és intenzív fejlesztése

A cirkuszművészet (circus art) ágazatai (sectors) zsánercsoportokra (genre-groups), zsánerekre (genres), rutinokra (routines) oszthatók.

A CIRKUSZMŰVÉSZET PEDAGÓGIAI CÉLÚ FELOSZTÁSA RENDSZERTANI ALAPON

TALAJ AKROBATIKA	ESZKÖZÖS AKROBATIKA	FÜGGŐ AKROBATIKA	ÜGYESSÉG	BOHÓC
statikus kaucsuk krizsnyik balansz	ugrószerek rugalmas talaj, szőnyeg dobbantó gumiasztal	trapéz sitz lengő trapéz lágy eszközök	zsonglőr labda buzogány karika	kómis akrobatikus bohóc zsonglőr bohóc bűvész bohóc
dinamikus haladások gurulások forgások ugrások akrobatikus táncok	oroszlúd deszka hinta függőleges tengely kínai rúd kandelóber indiai rúd	tissue hammock háló gurtni gyűrű bungie háló	vegyes eszköz ördögbot diabolo gentleman villám lábzsonglőr tűz- és kardnyelő kardbalansz késdobáló tányérforgatás	crossover bohóc zene bohóc táncos bohóc színész bohóc
statikus csoport gúla erőember	vízszintes tengely nyújtó korlát	lógó kötél lengőkötél lánc	bűvész mikromágia kártya zseton chop cup manipuláció chicagói golyó kártyaturné cigaretta turné kötél, csomó coin entertainment kínai karika kendő rutin bot kisállat (nyúl, galamb) tűz manipuláció gyertya turné tenyér tűz fáklya láng átvitel zsebtalvajlás	
dinamikus csoport dobó ikária dobó akrobatikus csoport-táncok parter	balansz kézen, fejen, lábon pálca szék, asztal, ... washington-trapéz létra golyaláb gördülő eszközök görgő golyó labda halálkerék cyr kerék rőnrúd monocikli kerékpár (bicikli) gördődeszka görkorcsolya (egy-, kétsoros) múkorcsolya kötéltánc alacsonydrót magasdrót lengődrót stackline hula-hoop átugrás karikákon parkur	száj capf szilárd eszközök karika csillár vegyes eszköz lógó rúd lengő kínai rúd		
			illúzió személy megjelenítés személy eltüntetés lebegések vágások gyorsítottzás mentalista irányítás állat nagyállat kisállat egzotikus állat gép motor autó drón, repülőmodell munkagép	

Részletek: [A cirkuszművészet pedagógiai célú felosztása rendszertani alapokon / 2021](#)

A legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott* irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, ISBN)

THE CIRCUS 1870 - 1950 | Noel Daniel | Taschen | 2016 | ISBN 978-3-8365-5666-8 | English, Deutsche, Français | Circus in USA

THE CIRCUS - a visual history | Pascal Jacob | Bloomsbury | 2018 | ISBN HB: 978-1-3500-4310-7 | English | Circus around the world 1770- 2015

Voigt Vilmos: "Cirkusz és hasonló." Voight Vilmos: A jelek valóságáról – a valóság jeleiről: Válogatott tanulmányok. Gondolat Kiadó, 2019, 401–446. ISBN: 978 963 693 930 4

Voigt Vilmos: "Mi is a cirkusz?" 2000 Irodalmi és társadalmi havilap, 2009. évf. 7–8. szám. ISSN: 0864-800X

Bálint Lajos: Színészek, táncosok, artisták: Jegyzetek a "testművészetek" esztétikájához. Gondolat Könyvkiadó, 1979. ISBN: 963-280-760-x

---

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

---

a) tudás

- Átfogóan ismeri a cirkuszművészet tárgykörének alapvető tényeit, történetét, irányzatait és határait.
- Ismeri a testi, szellemi kondíció, koordináció, izoláció, tér-, idő-, dinamikai orientáció alapvető sajátosságait.
- Ismeri teljes mélységében a cirkuszművészet fő zsánereit, alapszinten ismeri a mellékzsánereket.
- Alapszintű gyakorlati ismeretekkel rendelkezik valamennyi zsánerről
- Birtokában van a cirkuszművészet gyakorlásához szükséges biztonsági, baleset- és életvédelmi ismereteknek.
- Ismeri a cirkuszművészet tárgyi és eszközrendszerét, azok biztonságos használatát.
- Rendelkezik az általános- és társművészeti, kulturális ismeretekkel, kritikai szemlélettel.
- Rendelkezik a tudásszerzéssel kapcsolatos ismeretekkel, az ismeretszerzés módszereinek fejlesztésére, megújítására vonatkozó tudással.

b) képességek

- Képes innovatív cirkuszművészeti produkció megtervezésére, biztonságos megtanulására és magas művészi színvonalon történő előadására.
- Képes a saját és társai fizikális, szellemi és pszichés állapotának megítélésére, a saját és mások határainak felmérésére, a társakkal való alkotó együttműködésre.
- Képes a megszerzett ismeretei birtokában azokat alkalmazni és kreatív módon, művészi színvonalon alkotni.
- Képes a megszerzett ismereteinek bővítésére, a folyamatos megújulásra.
- Képes a cirkuszművészet területéhez kapcsolódó gyakorlati vagy elméleti probléma felismerésére, kezelésére.
- Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.

c) attitűd

- Felelősséggel vallja és képviseli a cirkuszművészeti szakma értékrendjét, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Törekszik arra, hogy önképzése által a cirkuszművészet megújulásával és fejlődésével lépést tartson.
- Törekszik arra, hogy a művésztársakkal együttműködésben dolgozzon.

- Törekszik az egyén és a közösség harmóniájának megteremtésére, megtartására.
- Munkájában elkötelezett a saját és mások biztonsága és egészségmegőrzése mellett.
- Megosztja tapasztalatait szakmai közösségével, így segítve a csoporttagok fejlődését.

d) autonómia és felelősség

- Munkáját szakmai felelősséggel végzi.
- Váratlan döntési helyzetekben is önálló, szakmailag megalapozott döntéseket hoz.
- Feltárja az alkalmazott technikák, folyamatok kockázatait és kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.

Tantárgy felelőse:

Kovács Edit, mesteroktató, MA, Jászai Mari-díj

Tantárgy oktatásába bevont oktatók:

Bardóczy Ilka, mesteroktató
Fekete Péter, mesteroktató
Greifenstein János, mestertanár
Hajagos László, mestertanár
Mészáros Máté, mesteroktató
Ott Olivér, mestertanár
Téri Gáspár, mesteroktató